

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

**ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ Γ' - ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ
ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/νση : Καρ.Σερβίας 8
Ταχ. Κώδ. : 10562 Αθήνα
Τηλέφωνο : 2103375877
E-Mail : media_vouli@aade.gr
Url : www.aade.gr

**Αθήνα , 23/07/2024 - 11:36
Αριθ. Πρωτ.: ΔΕΠΙΚ 1085267
ΕΞ 2024**

ΠΡΟΣ :
**Υπουργείο Εθνικής
Οικονομίας και Οικονομικών
Υπηρεσία Συντονισμού
Γραφείο Νομικών και
Κοινοβουλευτικών Θεμάτων
(Χαρ. Τρικούπη 6-10)**

ΚΟΙΝ:
**1. Γραφείο Διοικητή ΑΑΔΕ
2. Γενική Διεύθυνση
Ανθρώπινου Δυναμικού
και Οργάνωσης (ΓΔΑΔΟ)
3. Διεύθυνση Στρατηγικού
Σχεδιασμού (ΔΣΣ)
4. Γενική Διεύθυνση
Φορολογίας (ΓΔΦ)**

**Θέμα: Απάντηση στη με αρ. πρωτ. 5441/27.06.2024 ερώτηση
κοινοβουλευτικού ελέγχου με θέμα: «Η ΑΑΔΕ δεν υπόκειται σε έλεγχο
από τον Υπουργό Οικονομικών ενώ δεν προσέρχεται σε
κοινοβουλευτικό έλεγχο»**

**Σχετ: Το με αρ. πρωτ. 91914 ΕΞ 2024/ΥΠΟΙΚ 28.06.2024 έγγραφο
του Γραφείου Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων**

Σε απάντηση στη με αρ. πρωτ. 5441/27.06.2024 ερώτηση κοινοβουλευτικού ελέγχου, η οποία διαβιβάστηκε στην ΑΑΔΕ με το ανωτέρω σχετικό έγγραφο, σας γνωρίζουμε, ως προς τα τιθέμενα σε αυτή ζητήματα αρμοδιότητας της Γενικής Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού και Οργάνωσης (ΓΔΑΔΟ) και της Διεύθυνση Στρατηγικού Σχεδιασμού (ΔΣΣ), τα ακόλουθα:

I. Ως προς τη σύσταση και τη λειτουργία της ΑΑΔΕ:

1. Η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) συστάθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4389/2016 (Α' 94), σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα για οργανωτική και λειτουργική αυτοτέλεια στη Φορολογική Διοίκηση. Σκοπός της Αρχής είναι ο προσδιορισμός, η βεβαίωση και η είσπραξη των φορολογικών, τελωνειακών και λοιπών δημοσίων εσόδων, που άπτονται του πεδίου των αρμοδιοτήτων της και βασικοί της στόχοι η αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητά της, καθώς και η αμεροληψία και η δίκαιη αντιμετώπιση των φορολογουμένων.

Η ΑΑΔΕ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του ως άνω νόμου, απολαμβάνει λειτουργικής ανεξαρτησίας, διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας και υπόκειται σε κοινοβουλευτικό έλεγχο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό της Βουλής και τη διαδικασία που καθορίζεται στο άρθρο 4 του ν. 4389/2016.

2. Ως προς το εφαρμοστέο νομοθετικό πλαίσιο, η ΑΑΔΕ διέπεται από τις διατάξεις των άρθρων 1 έως και 43 του ν. 4389/2016, καθώς και από κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που ίσχυε μέχρι την έναρξη λειτουργίας της (ήτοι 01/01/2017) για τη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων (ΓΓΔΕ) του Υπουργείου Οικονομικών.

Σημειώνεται ότι η ΓΓΔΕ είχε συσταθεί με τις διατάξεις της υποπαραγράφου Ε.2 της παραγράφου Ε' του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222). Στόχος της σύστασής της ήταν η διασφάλιση της συνέχειας και της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης στον κρίσιμο τομέα των δημοσίων εσόδων, καθώς και η απαλλαγή της από κάθε είδους πολιτικές παρεμβάσεις, με ταυτόχρονη διασφάλιση μηχανισμών λογοδοσίας και διαφάνειας, προκειμένου να εξασφαλιστεί η πραγμάτωση των αρχών της φορολογικής δικαιοσύνης και της φορολογικής ισότητας. Η δε διαμόρφωση της φορολογικής πολιτικής συνέχιζε να αποτελεί αρμοδιότητα του Υπουργείου Οικονομικών, εισάγοντας έτσι στην ελληνική θεσμική πραγματικότητα τη διάκριση μεταξύ φορολογικής πολιτικής (tax policy) και φορολογικής διοίκησης (tax administration).

Με στόχο δε την περαιτέρω θωράκιση της θεσμικής ανεξαρτησίας της φορολογικής διοίκησης, στις διατάξεις της υποπερ. viii της περίπτωσης 2.3 της υποπαραγράφου 2 της παρ. Γ' του άρθρου 3 του ν. 4336/2015, προβλέφθηκε η θέσπιση νομικού πλαισίου για την ίδρυση νέου φορέα εσόδων, που θα πραγματώνει τις ανωτέρω ανάγκες. Κατ' εφαρμογή της διάταξης αυτής συστάθηκε η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων και από την ημερομηνία

έναρξης λειτουργίας της καταργήθηκε η ΓΓΔΕ (παρ. 4 του άρθρου 1 και άρθρα 42 και 43 του ν.4389/2016).

3. Όλες οι αρμοδιότητες της Αρχής ασκούνται από τον Διοικητή της, πλην αυτών που ρητώς ορίζεται ότι ασκούνται από το Συμβούλιο Διοίκησης. Ο δε Διοικητής της ΑΑΔΕ, σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις των άρθρων 1 έως 41 του ν. 4389/2016, υπόκειται σε ένα σύνολο περιορισμών και μηχανισμών λογοδοσίας.

Επίσης στις διατάξεις του ως άνω νόμου ρυθμίζονται και οι σχέσεις της ΑΑΔΕ με τη Βουλή, τις διοικητικές αρχές, τον Υπουργό Οικονομικών και τους λοιπούς κυβερνητικούς φορείς.

Ειδικότερα, στο άρθρο 4 του ν.4389/2016 καθορίζονται οι σχέσεις της ΑΑΔΕ με τη Βουλή και τις διοικητικές αρχές. Στο εν λόγω άρθρο προβλέπεται η κατάθεση του Συμβουλίου Διοίκησης και του Διοικητή της Αρχής ενώπιον της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, για θέματα που αφορούν στις αρμοδιότητες της Αρχής, καθώς και η συνεργασία της ΑΑΔΕ με τις διοικητικές αρχές που ασκούν αρμοδιότητες σε συγκεκριμένους τομείς της εθνικής οικονομίας και η παροχή συνδρομής σε αυτές, εφόσον της ζητηθεί, στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων της.

Στο δε άρθρο 5 του ως άνω νόμου ρυθμίζονται οι σχέσεις της ΑΑΔΕ με τον Υπουργό Οικονομικών και τους λοιπούς κυβερνητικούς φορείς. Στις εν λόγω διατάξεις ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι ο Υπουργός Οικονομικών μπορεί να υποβάλει στρατηγικές προτάσεις και να παρέχει στρατηγικές οδηγίες στην Αρχή σχετικά με το στρατηγικό σχεδιασμό για την υλοποίηση της κυβερνητικής πολιτικής σε ζητήματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων της Αρχής και σε εξαιρετικές περιστάσεις.

4. Ιδιαίτερως επισημαίνεται ότι η ΑΑΔΕ στερείται νομικής προσωπικότητας, επομένως όλες οι λειτουργίες της παραμένουν στον στενό πυρήνα του Κράτους. Αυτό καθώς, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην περ. σ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), η Κεντρική Διοίκηση ή Δημόσιο ή Κράτος περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων και τις Ανεξάρτητες Αρχές που δεν έχουν νομική προσωπικότητα.

5. Επίσης η νομική φύση, το πλαίσιο λειτουργίας και οι αρμοδιότητες της ΑΑΔΕ, ως Ανεξάρτητης Αρχής, τελούν σε πλήρη συμφωνία με τις συνταγματικές επιταγές της ημεδαπής έννομης τάξης, όπως αυτές αποτυπώνονται στο άρθρο 101Α του Συντάγματος, το οποίο αναθεωρήθηκε με το Ψήφισμα της 27ης Μαΐου 2008 της Η' Αναθεωρητικής Βουλής των Ελλήνων, που κατοχυρώνει τον θεσμό των Ανεξάρτητων Αρχών.

Με το ως άνω άρθρο του Συντάγματος κατοχυρώνεται η προσωπική και η λειτουργική ανεξαρτησία των μελών των πέντε (5) συνταγματικά κατοχυρωμένων Ανεξάρτητων Αρχών και η διαδικασία εκλογής των μελών αυτών. Ωστόσο, εκτός από τις πέντε (5) συνταγματικά προβλεπόμενες Ανεξάρτητες Αρχές, προβλέπονται και οι νομοθετικά κατοχυρωμένες Ανεξάρτητες Αρχές, που

δραστηριοποιούνται σε σημαντικούς τομείς του Κράτους, μεταξύ των οποίων και η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ), οι οποίες συστάθηκαν και διέπονται από ειδικές διατάξεις στα πρότυπα των νομοθετικών διατάξεων που αφορούν στις πέντε (5) συνταγματικά κατοχυρωμένες Ανεξάρτητες Αρχές.

6. Από τις ισχύουσες συνεπώς διατάξεις για τις Ανεξάρτητες Αρχές, και τη συνδυαστική ερμηνεία της περ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 95 του Συντάγματος, της περ. δ΄ της παρ. 1 του άρθρου 100 του Συντάγματος, του άρθρου 45 του π.δ. 18/1989 (Α΄ 8) και της παρ. 8 του άρθρου 2 του ν. 3051/2002, συνάγεται σαφώς ότι η ΑΑΔΕ αποτελεί κρατικό όργανο, με αρμοδιότητα άσκησης δημόσιας εξουσίας, αποφασιστικής καταρχήν φύσεως, που αναπτύσσει τη δράση της στο πλαίσιο της εκτελεστικής εξουσίας και στην οποία απονέμεται ως εκ τούτου κανονιστική αρμοδιότητα, στα όρια πάντα του άρθρου 43 του Συντάγματος, ήτοι η δυνατότητα έκδοσης εκτελεστών διοικητικών πράξεων.

II. Ως προς την υποχρέωση λογοδοσίας της ΑΑΔΕ:

1. Η ΑΑΔΕ, στο πλαίσιο υποχρέωσης λογοδοσίας προς τα αρμόδια Όργανα της Πολιτείας και τους πολίτες, συντάσσει αναλυτική ετήσια έκθεση απολογισμού και προγραμματισμού των δραστηριοτήτων της για το επόμενο έτος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 21 του ν. 4389/2016.

Ειδικότερα, στην έκθεση απολογισμού παρουσιάζεται το έργο που επιτελέστηκε κατά το προηγούμενο έτος και τα αποτελέσματα στους κρίσιμους τομείς δράσης της, ενώ στον προγραμματισμό δραστηριοτήτων παρουσιάζονται οι σημαντικότεροι στόχοι και δράσεις παρέμβασης για το επόμενο έτος, οι οποίοι εξειδικεύονται στο ετήσιο επιχειρησιακό σχέδιο.

Το Συμβούλιο Διοίκησης παρέχει τη σύμφωνη γνώμη του για την οριστικοποίηση της ετήσιας έκθεσης απολογισμού και προγραμματισμού των δραστηριοτήτων της Αρχής, κατόπιν εισήγησης του Διοικητή και την υποβάλλει στον Πρωθυπουργό, στον Πρόεδρο της Βουλής και στον Υπουργό Οικονομικών. Η ετήσια έκθεση απολογισμού της Αρχής υποβάλλεται μέχρι τις 31 Μαρτίου κάθε έτους, αναρτάται στην ιστοσελίδα της Αρχής και συζητείται στην Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων της Βουλής κατά τα οριζόμενα στον Κανονισμό της Βουλής.

2. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 22 του ν. 4389/2016, η ΑΑΔΕ καταρτίζει το στρατηγικό και επιχειρησιακό της σχέδιο, τα οποία εκδίδονται με αποφάσεις του Διοικητή, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Συμβουλίου Διοίκησης και δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και στην ιστοσελίδα της Αρχής. Το στρατηγικό σχέδιο της Αρχής υποβάλλεται στον Πρόεδρο της Βουλής, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 138Α του Κανονισμού της Βουλής.

3. Επίσης, η ΑΑΔΕ ενημερώνει περιοδικά τον Υπουργό Οικονομικών, διά της υποβολής τριμηνιαίων εκθέσεων για τις δραστηριότητές της και για θέματα που τυχόν ανακύπτουν κατά τη λειτουργία και τη δράση της, σύμφωνα με το άρθρο

20 του ν. 4389/2016. Ο Υπουργός μπορεί να ακροάται μηνιαίως τον Διοικητή, κατόπιν ειδικής πρόσκλησης ή σε εξαιρετικές περιστάσεις.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, εφόσον της ζητηθεί, η Αρχή υποχρεούται να υποβάλει στον Πρωθυπουργό, στον Υπουργό Οικονομικών και στον Πρόεδρο της Βουλής, ειδικές εκθέσεις κατά τη διάρκεια του έτους για θέματα της αρμοδιότητάς της.

4. Σύμφωνα δε με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 4 του ν. 4389/2016 τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου, καθώς και ο Διοικητής της Αρχής, μετά από αίτημα διαρκούς ή άλλης Επιτροπής της Βουλής, ή κατόπιν δικής τους πρωτοβουλίας, καταθέτουν ενώπιον της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, σύμφωνα με το άρθρο 138Α σε συνδυασμό με το άρθρο 41Α του Κανονισμού αυτής, σχετικά με θέματα που αφορούν στις αρμοδιότητες της Αρχής.

5. Στο πλαίσιο δε ενίσχυσης της διαφάνειας και της συστηματικής λογοδοσίας προς τους πολίτες, η ΑΑΔΕ δημοσιεύει στην ιστοσελίδα της, σύμφωνα και με τα οριζόμενα στο άρθρο 20 του ν. 4389/2016, τη μηνιαία εξέλιξη των κρίσιμων δεικτών απόδοσης της φορολογικής και τελωνειακής διοίκησης, τις μηνιαίες εκθέσεις για την εξέλιξη και τη διακύμανση των φορολογικών, τελωνειακών και λοιπών δημοσίων εσόδων, τις μηνιαίες οικονομικές αναφορές δαπανών στο πλαίσιο εκτέλεσης του προϋπολογισμού της και λοιπά βασικά αποτελέσματα από τη λειτουργία της, όπως στατιστικά στοιχεία myDATA, υποβολής δηλώσεων εισοδήματος, επιστροφών φόρων κλπ.

6. Τέλος σημειώνεται ότι η ΑΑΔΕ, καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, απαντά για θέματα αρμοδιότητάς της, στα μέσα άσκησης κοινοβουλευτικού ελέγχου (αναφορές, ερωτήσεις, επίκαιρες ερωτήσεις, αιτήσεις κατάθεσης εγγράφων, επερωτήσεις, επίκαιρες επερωτήσεις) που κατατίθενται από βουλευτές στη Βουλή των Ελλήνων και τα οποία απευθύνονται στον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι μόλις κατά το πρώτο εξάμηνο (Ιανουάριος-Ιούνιος) του τρέχοντος έτους έχουν απαντηθεί συνολικά εκατόν ογδόντα τέσσερις (184) ερωτήσεις, αναφορές, επίκαιρες ερωτήσεις κλπ, ενώ για το έτος 2023 συντάχθηκαν από τις υπηρεσίες της ΑΑΔΕ πεντακόσιες μία (501) απαντήσεις στα κατατεθέντα μέσα άσκησης κοινοβουλευτικού ελέγχου.

ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΗ
Η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Επικοινωνίας
Γεωργία Τσέτσου